

Notat

FUGLENOTAT VERKENS SVANNET 2024

OPPDRA GSGIVER

Oslo kommune - Eiendoms- og
byfornyelsesetaten

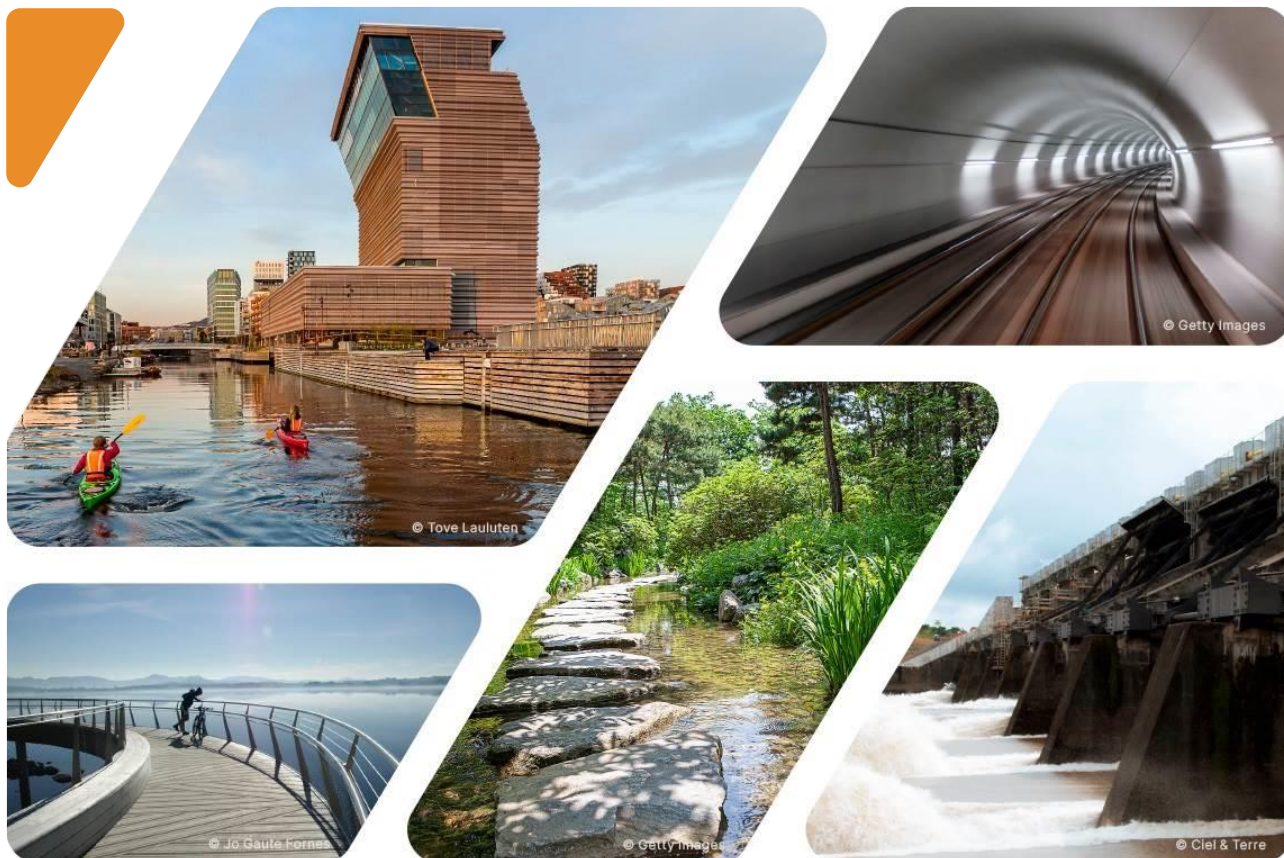
EMNE

Naturmangfold –
Fuglenotat Verkensvannet 2024

DATO / REVISJON: 16. desember 2024 / 00

DOKUMENTKODE: 10206653-01-RIM-NOT-009

Multiconsult

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av Multiconsult Norge AS eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt i den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredjeparter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult med mindre annet følger av norsk lov. Multiconsult påtar seg intet ansvar for bruk av dokumentet (eller deler av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn det som er godkjent skriftlig av Multiconsult. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter med mindre annet følger av norsk lov.

Notat

OPPDRAAG	10206653-01	DOKUMENTKODE	10206653-01-RIM-NOT-009
EMNE	Naturmangfold – Fuglenotat Verkensvannet 2024	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	Eiendoms- og byfornyelsesetaten - Oslo kommune	OPPDRAAGSLEDER	Vegard Lie Anders Kvåle Bergsbakken
KONTAKTPERSON	Trond Kristian Skjolden	UTARBEIDET AV	Rune Moe
KOPI	Steinar Sidselrud	ANSVARLIG ENHET	Seksjon for Naturmangfold

SAMMENDRAG

Multiconsult har på oppdrag fra Oslo kommune - Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) kartlagt fuglefaunaen knyttet til Verkensvannet i forbindelse med planlagt anleggsarbeid. Multiconsult er også bedt å si noe om nedtrappingens virkning for fuglelivet siden 2022, om mulig. Det er ikke utarbeidet en konsekvensutredning, jf. Miljødirektoratets veileder M-1941.

Dagens damkonstruksjon ved Verkensvannet oppfyller ikke en rekke gjeldende forskriftskrav, og er pålagt rehabilitert av Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE). Dammen er et konsesjonsfritt anlegg og har ingen pålagt høyeste og laveste regulerte vannstand (HRV/LRV). Vannstanden har imidlertid vært tappet ned ca. 80 cm sammenlignet med tidligere praksis siden desember 2022, som følge av et sikkerhetskrav fra NVE. Dette vil vedvare frem til anlegget er rehabilitert.

Oppsummert vurderes den planlagte damrehabiliteringen (2025) å ha begrensede negative konsekvenser for fuglefaunaen. Innsyn i sensitive artsdata tyder på at ingen sensitive arter hekker i aktuell hensynssone på 1 km fra planlagte inngrep.

Det kan likevel tenkes at sterkt vanntilknyttede fugler som sothøne og toppdykker mfl., har fått vanskeligere levekår etter den midlertidige senkningen av Verkensvannet. Reir til arter som vanligvis ligger godt ute i vannet, har blitt enklere tilgjengelig for predatorer, og kan ha vært en negativ konsekvens av nedtappingen.

For å gjøre minst mulig skade på fuglefaunaen bør anleggsarbeider aller helst planlegges utenfor hekkesesongen (01.04 – 01.08). Det er spesielt støyende aktiviteter som sprenging og plutselige mekaniske lyder som er mest kritisk, sammen med økt menneskelig aktivitet i nærheten av reir i hekketiden.

Av andre avbøtende tiltak kan det være aktuelt med en fangdam for å begrense tørrlegging av arealer, et avbøtende tiltak som også vil være positivt for brukerinteresser som landskap og friluftsliv.

00	16.12.2024	Notat oversendt tiltakshaver	Rune Moe	Arne Heggland	Vegard Lie
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

1 Bakgrunn

Multiconsult har på oppdrag fra Oslo kommune - Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) kartlagt fuglefaunaen knyttet til Verkensvannet i forbindelse med planlagt anleggsarbeid.

Dagens damkonstruksjonen ved Verkensvannet oppfyller ikke en rekke av de gjeldende forskriftskravene, og er pålagt rehabilitert av Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE). Dammen er et konsesjonsfritt anlegg og har ingen pålagt høyeste og laveste regulerte vannstand (HRV/LRV). Vannstanden har imidlertid vært tappet ned ca. 80 cm sammenlignet med tidligere praksis siden desember 2022, som følge av et sikkerhetskrav fra NVE. Dette vil vedvare frem til anlegget er rehabilitert. Det planlegges følgende tiltak for permanent utbedring av eksisterende damkonstruksjon:

- Eksisterende kraftverksinntak rives
- Eksisterende lukekonstruksjon i flomløpet rives
- Nytt, fast overløp i betong etableres på kote 182,75 i dagens flomløp.
- Etablering av ny oppstrøms betongplate
- Eksisterende bunntappeløp reetableres med ny luke oppstrøms
- Fundament i nedstrøms damtå renskes til fjell til ca. 1,5 m fra dammen
- Det vurderes også tiltak (delvis riving) på ishuset på dammens nedstrøms side
- Etablering av lense oppstrøms dammen for å hindre tilstopping av flomløpet

Vedlegg 2 viser kart og arealbeslag for tiltaket.

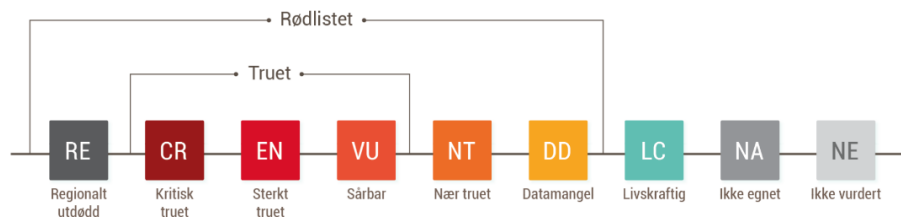
Ettersom damanlegget i dag er et konsesjonsfritt anlegg, er det ikke noe lovfestet HRV (høyeste regulerte vannstand) eller LRV (laveste regulerte vannstand) etter vassdragslovgivingen. Det har imidlertid vært praktisert en HRV og en LRV på hhv kote 183 og 182,5.

Vannstanden har vært tappet ned ca. 80 cm sammenlignet med tidligere praksis siden jul 2022, som følge av et sikkerhetskrav fra NVE. Dette vil vedvare frem til anlegget er rehabilitert.

Multiconsult er bedt å si noe om nedtrappingens virkning for fuglelivet, om mulig. Det er ikke utarbeidet en konsekvensutredning, jf. Miljødirektoratets veileder M-1941.

2 Kategorisering av rødlistede arter

Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken, 2021) gir en oversikt over arter som har risiko for å dø ut fra Norge. Hver kategori sier noe om hvor høy risiko artene har for å dø ut, hvis de rådende forhold vedvarer, se Figur 2-1. Se neste kap. for artsobservasjoner fra området. Status til livskraftige arter "LC" er ikke angitt konsekvent i notatet. Det finnes også andre kategoriseringer av forvaltningsrelevans, som ansvarsarter, arter av nasjonal forvaltningsinteresse, arter som ansvarsarter mm. Grunnet tiltakets art og omfang, er disse kategoriene ikke gjort rede for her.

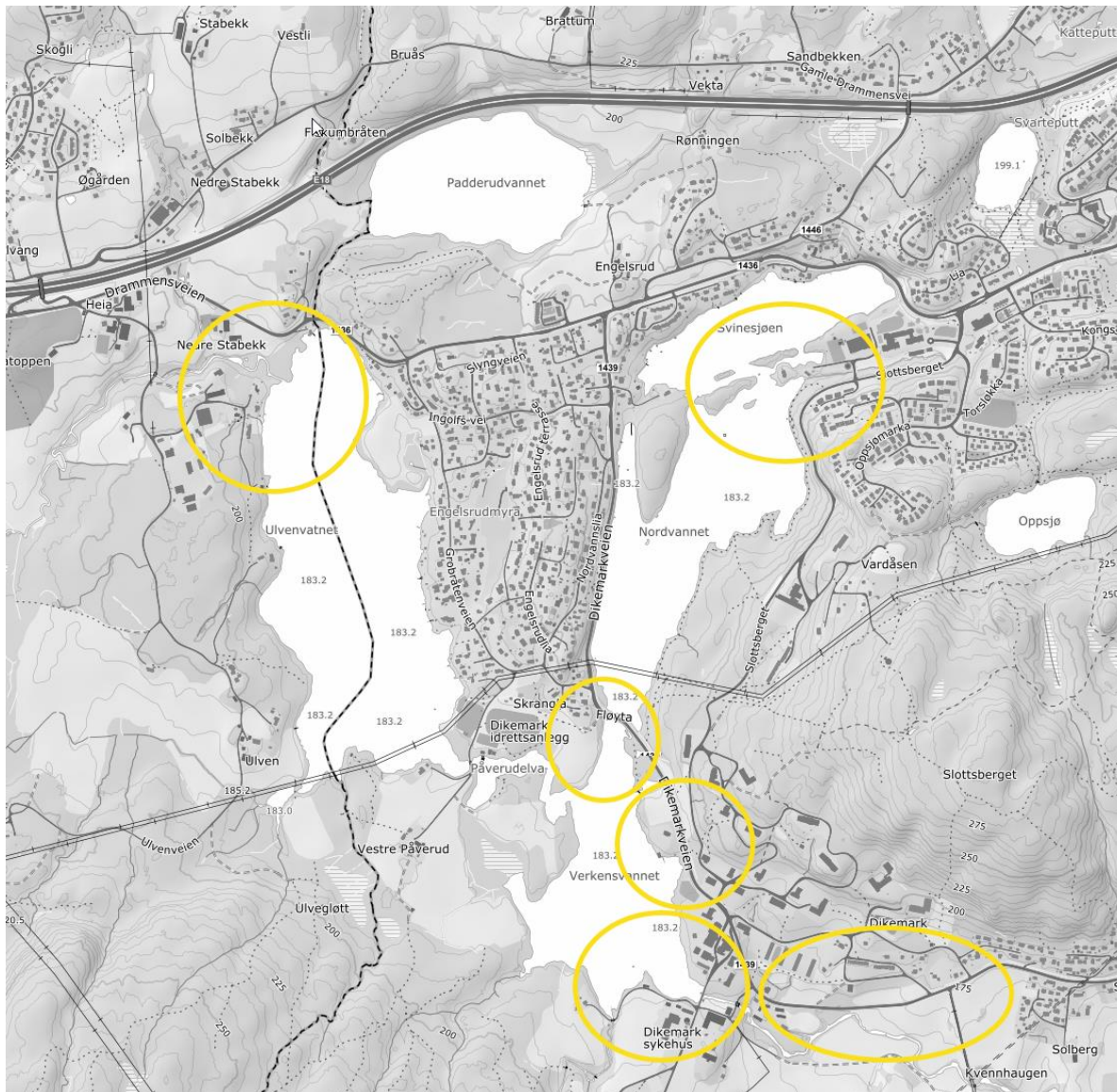

Figur 2-1: Rødlistekategorier i henhold til Norsk rødliste for arter 2021. Kilde: (Artsdatabanken, 2021).

3 Feltarbeid og gjennomgang av eksisterende data

Befaringen ble gjennomført av biolog Rune Moe (Multiconsult). Rune har spisskompetanse på karplanter og fugl, og har lang erfaring med konsesjonsbehandling og konsekvensutredninger, særlig knyttet til vann og vassdrag. Befaringen ble gjennomført 23.05.2024 i godt befaringsvær: 20 grader, sol og lett vind - generelt gode observasjonsforhold. Tidspunkt for befaring var optimalt for å observere de fleste fugleartene som kan tenkes å hekke ved Dikemarksvannene, dog noe tidlig for noen av sangerne. Det ble brukt håndkikkert (10 x) og teleskop (25-50 x zoom). I tillegg ble det brukt noe tid til lytting av fuglesang for å artsbestemme mindre iøynefallende arter.

Områder i nærheten av planlagt rehabilitert dam ved selve Verkensvannet ble viet mest oppmerksomhet, herunder også elvestrengen nedstrøms dammen et stykke retning Gjellumvatnet. Ettersom Dikemarksvannene består av flere vann med svært liten variasjon i vannspeilets høyde over havet, ble områder i Ulvenvannet, og Nordvannet også befart, se Figur 3-1. Informasjon vedrørende sensitive arter ble innhentet av Statsforvalteren i Oslo og Akershus v/ Ada Johanne Klaussen (2024). I tillegg ble lokale turgåere og fiskere intervjuet på stedet for å innhente lokal informasjon om fuglelivet.

Figur 3-1: Fokusområder på befaring. Størst feltinnsats ble gjort ved selve Verkensvannet.

3.1 Beskrivelse av de ulike delområdene

Overordnet beskrivelse

Verkensvannet har et relativt rikt og variert fugleliv, med hele 126 arter registrert, se uttrekk fra Artskart, vedlegg 1, (Artsdatabanken 2024). Listen viser også en del arter som ikke ble observert i felt, men som forventes å være vanlig forekommende arter. Lokaliteten er relativt kystnær, og tiltrekker seg mange ulike arter knyttet til særlig ferskvann, men også kulturmarksarter. Det er også noen mer eksklusive gjester som bergand (EN), dverglo (VU), knekkand (EN), myrsanger og sivhauk (NT).

Inntrykket fra skrivebordet ble bekreftet av Multiconsults befaring av Dikemarksvannene 23.05.2024, selv om kun et utvalg fra artslisten ble bekreftet i felt. Med tanke på tiltakets art, ble det lagt vekt på å søk etter fuglearter knyttet til vann, samt arter med funksjonsområder knyttet til området ved dammen. Nedenfor beskrives fuglelivet i de ulike delene av Dikemarksvannene som ble befart, se Figur 3-1 for kart.

Områdene på Verkensvannets østside

Her ble det observert et tyngdepunkt av kulturmarksarter: tallrike observasjoner av gråtrost, rødvingetrost, svarttrost, grønnfink (VU), låvesvale og tårnseiler (NT). Mange av trostene hadde mat i nebbet, og hekket tydelig i nærheten. Her ble det også påvist noen sangere som gulsanger, løvsanger og munk. Av mer vassdragsknyttede arter ble det påvist toppdykker, grønnstilk, fiskemåke (VU), sildemåke også her. Kanskje det mest artsrike området ved Verkensvannet som ble befart den dagen.

Figur 3-2: Området på Verkensvannets østside, like ved den gamle sykehustomta. Vika ved det lyseblå bygget ligger tett på Dikemarksveien. Foto: Rune Moe

Områdene rundt Verkensdammen

Her ble det observert rikelig med låvesvale som snappet insekter i vannoverflaten, samt i luftrommet over Verkensvannet. Tårnseiler ble også observert her. Det var også et par sovende knoppsvaner og stokkender rett oppstrøms dammen. Det ble observert hekkende stær (NT) mot bebyggelse i sørøst. Noe lenger nord ble det observert reirbyggende toppdykker, i vegetasjonsbeltet uti Verkensvannet. Det ble også påvist fiskemåke (VU) og sildemåke, men ingen av disse lå på reir.

Elvestrengen nedstrøms Verkensvannet

Fossefall og vintererle har gode habitater i elvestrengen nedstrøms Verkensdammen. Begge arter er indikatorer på relativt god vannkvalitet. Fossefall ble observert og hekker høyst sannsynlig i vassdraget. Dette gjelder vintererle også. Reir ble ikke påvist langs elva. Det kan legges til grunn at flere ulike arter av spurvefugl hekker i skogen og vegetasjonen. Svarttrost (hann) ble observert, trolig hekkende.

Figur 3-3: Rett nedstrøms Verkensdammen. Videre nedstrøms er elva mer dekket med vegetasjon, med en del gråor og hegg hengende over elveløpet. Foto: Rune Moe.

Nordvannet

Her var det et tørrlagt sumpområde, som tydelig har blitt påvirket av nedtappingen. Ingen fugleobservasjoner ble gjort i det tørrlagte området, se Figur 3-4. Det ble observert hettemåke (CR), gråspurv (VU), stokkender (herunder 1 andunge), knoppsvane med reir også her.

*Figur 3-4: Tørrlagt område av Nordvannet. Vegetasjonen tyder på vesentlig mer vann i normalsituasjon.
Foto: Rune Moe.*

Ulvenvannet

Et spesielt godt område for vadere og andefugl, der innløpselva danner et deltaområde i nordvest. Her ble det påvist hekkende knoppsvane (LC), samt flere grågåspar med unger (8 kyllinger) på befaringsdagen. Toppdykker ble observert næringssøkende, men reir ble ikke observert.

Figur 3-5: Grågås med unger ved Ulvenvannet. Foto: Rune Moe.

Vannstanden på befaringsdagen er vist på Figur 3-6. Multiconsults hydrologer har loggført vannføringen i Verkensvannet, og oppgir at vannføringen på befaringsdagen var på kote 182.18.

Figur 3-6: Vannstanden i Verkensvann på befaringsdagen. Gult merke i betongen viser normalvannstand før senkning i 2022. Vannstand på befaringsdagen var kote 182.18. Foto: Rune Moe

3.2 Sammenfatting av observasjoner og usikkerhet

Gjennomgangen av observasjoner og eksisterende data tyder på at Dikemarksvannene har et relativt rikt fugleliv med hele 126 registrerte arter, se vedlegg 1 for artsliste. Dette er imidlertid over en lang tidshorisont. Det er ingen store indikasjoner på at fuglelivet har endret seg vesentlig siden 2022, men det er heller ikke gjort noen grundig komparativ analyse mellom årene, da det ikke finnes tilstrekkelige data til å fastslå dette. Den usikre konklusjonen er primært basert på innrapporterte data i offentlige databaser som artskart, og samtaler med lokale turgåere. Multiconsult har kun vært i felt én enkelt dag ved Verkensvannene i 2024. Registreringstidspunkt og -forhold var meget gode. Likevel vil tilfeldige besøk alltid levne en feilkilde når det skal brukes for å dokumentere tilstedeværelse/fravær av arter med høy mobilitet og noe variabel opptreden.

Birdlife Norge (tidligere NOF) er ikke kontaktet i denne omgang, og det er mulig det finnes ressurspersoner som sitter på goda data for å vurdere ev. endringer som følge av senkningen av vannstand.

Ut fra kart og bilder var det klare forventinger om en rikere fuglefauna enn det som ble påvist i felt. Det var generelt få spesielt vanntilknyttede arter som ble observert, og det ble påvist påfallende få arter av ender. Artslisten (vedlegg 1) er relativt rik, men for mange av artene er det kun enkeltobservasjoner. Området er også lett tilgjengelig, noe som trekker antallet observasjoner sterkt oppover sammenlignet med mer avsidesliggende lokaliteter. Deler av forventede funn som ikke ble bekreftet i felt, kan også kan skyldes en befaringsdato relativt tidlig i sesongen. Det var også mindre kantvegetasjon, og generelt mindre habitatvariasjon langs vannet enn forventet.

En aktuell art som det ble sett ekstra etter er vipe (CR) som kan hekke på jordene rundt Dikemarksvannene. Vipe ble sist observert lokalt ved Ulvenvannet i 2023, med flest observasjoner også her. Dette er vurdert å være i tilstrekkelig avstand fra tiltaksområdet med hensyn på forstyrrelse.

3.3 Påvirkning av senkning og planlagt anleggsarbeid

En rehabilitering av dammen ved Verkensvannet vil innebære økt menneskelig aktivitet ved selve dammen og planlagte riggområde. Arealer i nærheten vil tidvis være preget av støy fra anleggsmaskiner, herunder plutselige og mekaniske lyder. For å kunne gjøre større arbeider på dammen, må begge sider være tørr. Dette er vanligvis oppnådd ved senkning av vannstand. I enkelte tilfeller etableres det en fangdam oppstrøms dammen, for å holde byggegropa og dammen tørr, samtidig som virkningene på vannstand reduseres betraktelig. Dette er et spesielt relevant tiltak ved rehabilitering av Verkensvannet, da vannstanden her er tilnærmet lik som vannstanden i Ulvenvannet og Nordvannet. En senkning av Verkensvannet vil dermed påvirke vannstanden i de to andre vannene også.

Vanntilknyttede arter vil være spesielt utsatt dersom det ikke blir etablert fangdam. Reir til arter som vanligvis ligger godt ute i vannet, blir enklere tilgjengelig for predatorer, og kan ha en negativ konsekvens for hekkesuksess. Det kan tenkes at sterkt vanntilknyttede fugler som sothøne, og toppdykker mfl., får og har fått vanskeligere levekår etter den midlertidige (og mulig ytterligere) senkningen av Verkensvannet.

En art som er i denne kategorien som tilsynelatende har tålt nedtappingen godt er den livskraftige arten knoppsvane. Det ble observert relativt mange hekkende knoppsvaner i Dikemarksvannene, og flere reir ble påvist under MCs befarings i 2024. Toppsykker hadde også

tilsynelatende vellykket hekking her i 2024, noe som tyder på at nedtappingen ikke har fått drastiske konsekvenser.

Det ble observert en del måker, primært sildemåke, fiskemåke (VU) og noen få hettemåker (CR). Senkningen antas å påvirke disse artene lite, gitt at vannstanden holdes noenlunde jevn gjennom hekkesesongen. Og at senkningen ikke går hardt utover byttetilgang i Dikemarksvannene.

Kulturmarksarter som de ulike trosteartene, stær (VU), gråspurv (NT) mfl. vil trolig tolerere forstyrrelsene godt, da de er relativt vant til menneskelig forstyrrelse og landbruksarbeid. Unntak er sprengningsarbeider, som antas å ha en negativ innvirkning på også disse artene. Nedtapping har tilnærmet ingen innvirkning på hekking for denne artsgruppen. Vipe (CR) er en kulturmarksart som blir viet spesiell oppmerksomhet i utbyggingssaker. Multiconsult mener det ikke er nødvendig med spesielle tiltak for vipe i dette tilfellet, da den kun er påvist langt unna damstedet, samt at den i tillegg forventes å påvirkes lite av vannstandsendringer.

Av rovfugl er det påvist spurvehauk, sivhauk (NT), og hønsehauk (VU) i 2024. Innsyn i sensitive artsdata (gjelder de to siste artene) tyder ikke på at disse hekker i nærheten av planlagte inngrep. Ingen sensitive arter hekker i aktuell hensynssone på 1 km fra planlagte inngrep. Vi har da lagt til grunn Mork & Røssbergs litteraturstudie fra 2018¹ med anbefalte hensynssoner for ulike arter av fugl.

3.4 Avbøtende tiltak

Den planlagte damrehabiliteringen (2025) vurderes å ha begrensede negative konsekvenser for fuglefaunaen, som det framkommer i kap. 3.3.

For å gjøre minst mulig skade på fuglefaunaen bør anleggsarbeider aller helst planlegges utenfor hekkesesongen. For artsutvalget som er registrert her vil det være i tidsperioden 01. april – 01. august. Det er spesielt støyende aktiviteter som sprenging og plutselige mekaniske lyder, sammen med økt menneskelig aktivitet i nærheten av reir i hekketiden, som er mest kritisk. Det er like fullt ikke påvist hekking av arter som er spesielt sårbare eller hensynskrevende innenfor aktuell hensynssone på 1 km. Dersom hekkesesongen ikke kan unngås, er det en fordel om anleggsarbeidene tiltar *før* hekking tiltar. Fugl har da mulighet til å finne alternative hekkeområder.

Av andre avbøtende tiltak kan det være aktuelt med en fangdam (se kart i vedlegg 2), for å begrense tørrlegging av arealer. Dette vil være svært positivt for vanntilknyttet fugl. Fangdam vil også trolig ha positive konsekvenser for brukerinteresser i området, herunder landskap og friluftsliv.

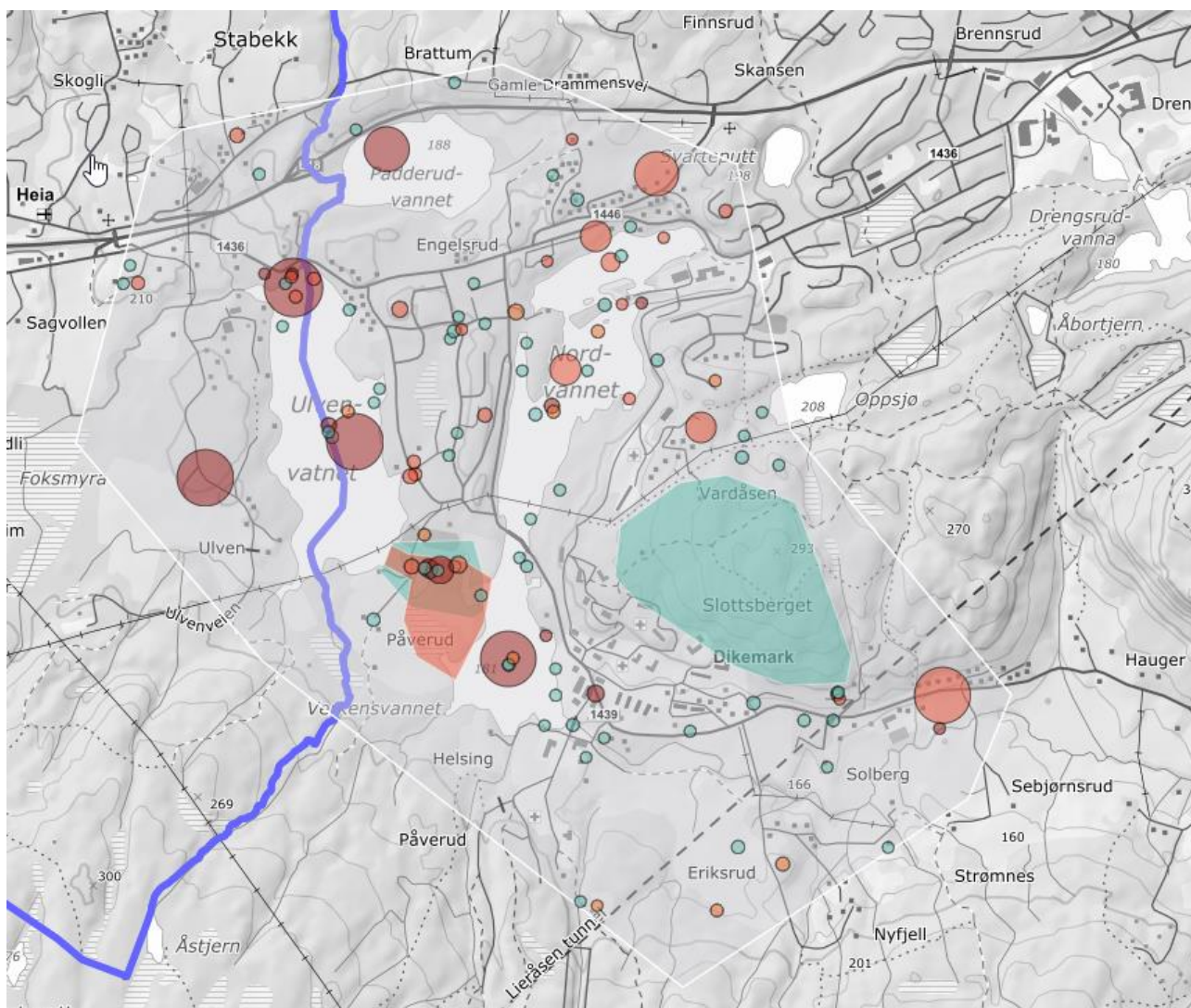
¹ Mork og Røssberg. Anbefalte hensynssoner for sårbare arter av fugl. Multiconsultnotat 10202416-RIM-RAP-0001, 2018

4 Vedlegg

Vedlegg 01 – Artsobservasjoner i tilknytning til influensområdet.

Vedlegg 01 - Artsobservasjoner i tilknytning til influensområdet.

Figur V1-01: Utsnitt av polygon for datauttrekk i Artskart (hvite linjer). Grønne punkter og polygoner er arter som er livskraftige (LC) med tilhørende funksjonsområder, mens røde og oransje punkter og polygoner viser hhv. rødlistede arter og funksjonsområder knyttet til disse. Fylkesgrense i blått. Se tabell V1-01 for rødlistestatus. Kilde: Artskart

Tabell V1-01: Artsliste for Dikemarksvannene. Påviste fuglearter i influensområdet på befaring er i fet skrift, se fig. 3-1 for befarte områder. Alle påviste arter fra befaringen hekker trolig i området. Mengdearter er anvist med (m). Listen viser også en del andre arter som forventes å være vanlig forekommende arter, samt noen mer eksklusive gjester.

Art	Vitenskaplig navn	Rødlistestatus	Kommentar
bergand	<i>Aythya marila</i>	EN	
bergirisk	<i>Linaria flavirostris</i>	LC	
bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>	LC	
blåmeis	<i>Cyanistes caeruleus</i>	LC	(m)
blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>	LC	
bokfink	<i>Fringilla coelebs</i>	LC	(m)
brunnakke	<i>Mareca penelope</i>	LC	
buskskvett	<i>Saxicola rubetra</i>	LC	
dompap	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	LC	
dvergfalk	<i>Falco columbarius</i>	LC	
dverglo	<i>Charadrius dubius</i>	VU	Ikke fast gjest. Mange obs. 2024.
dvergspett	<i>Dryobates minor</i>	LC	
enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>	LC	
fiskemåke	<i>Larus canus</i>	VU	(m) Hekkende 2024.
fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>	VU	
fjellvåk	<i>Buteo lagopus</i>	LC	
flaggspett	<i>Dendrocopos major</i>	LC	
fossekall	<i>Cinclus cinclus</i>	LC	
fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>	LC	
gjerdesmett	<i>Troglodytes troglodytes</i>	LC	
gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	NT	
gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>	LC	
grankorsnebb	<i>Loxia curvirostra</i>	LC	
granmeis	<i>Poecile montanus</i>	VU	
gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>	LC	
grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	VU	
grønnsisik	<i>Spinus spinus</i>	LC	
grønnspekk	<i>Picus viridis</i>	LC	
grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>	LC	
gråfluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>	LC	
grågåås	<i>Anser anser</i>	LC	(m)
gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>	LC	
gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	VU	
gråsisik	<i>Acanthis flammea</i>	LC	
gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	NT	Mat til unger
gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>	LC	(m), Mat til unger
gulerle	<i>Motacilla flava</i>	LC	
gulsanger	<i>Hippolais icterina</i>	LC	
gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	VU	

hagesanger	<i>Sylvia borin</i>	LC	
havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	LC	
heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>	LC	
hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	CR	
hvitkinngås	<i>Branta leucopsis</i>	LC	
hønsehauk	<i>Astur gentilis</i>	VU	
jernspurv	<i>Prunella modularis</i>	LC	
kaie	<i>Coloeus monedula</i>	LC	
kattugle	<i>Strix aluco</i>	LC	
kjernebiter	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	LC	
kjøttmeis	<i>Parus major</i>	LC	(m)
knekkand	<i>Spatula querquedula</i>	EN	
knoppsvane	<i>Cygnus olor</i>	LC	
krikkand	<i>Anas crecca</i>	LC	
kråke	<i>Corvus cornix</i>	LC	
kvinand	<i>Bucephala clangula</i>	LC	
laksand	<i>Mergus merganser</i>	LC	
lerkefalk	<i>Falco subbuteo</i>	NT	
linerle	<i>Motacilla alba</i>	LC	
lomvi	<i>Uria aalge</i>	CR	høst/vinterobs. Hekker ikke i området.
løvmeis	<i>Poecile palustris</i>	LC	
løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>	LC	
låvesvale	<i>Hirundo rustica</i>	LC	(m)
makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	EN	
mellomskarv	<i>Phalacrocorax carbo subsp. sinensis</i>	NT	
munk	<i>Sylvia atricapilla</i>	LC	
musvåk	<i>Buteo buteo</i>	LC	
myrsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	LC	
møller	<i>Curruca curruca</i>	LC	
måltrost	<i>Turdus philomelos</i>	LC	
nattravn	<i>Caprimulgus europaeus</i>	LC	
nøttekråke	<i>Nucifraga caryocatactes</i>	LC	
nøtteskrike	<i>Garrulus glandarius</i>	LC	
orrfugl	<i>Lyrurus tetrix</i>	LC	
perleugle	<i>Aegolius funereus</i>	LC	
pilfink	<i>Passer montanus</i>	LC	
ravn	<i>Corvus corax</i>	LC	
ringdue	<i>Columba palumbus</i>	LC	(m)
ringtrost	<i>Turdus torquatus</i>	LC	
rødstrupe	<i>Erithacus rubecula</i>	LC	
rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>	LC	(m) Mat til unger
rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	LC	
sandsvale	<i>Riparia riparia</i>	VU	
sanglerke	<i>Alauda arvensis</i>	NT	

sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>	LC	
sidensvans	<i>Bombycilla garrulus</i>	LC	
siland	<i>Mergus serrator</i>	LC	
sildemåke	<i>Larus fuscus</i>	LC	
sivhauk	<i>Circus aeruginosus</i>	NT	
sivhøne	<i>Gallinula chloropus</i>	VU	
sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	LC	
skjeand	<i>Spatula clypeata</i>	VU	
skjære	<i>Pica pica</i>	LC	
skogdue	<i>Columba oenas</i>	LC	
skogsnipe	<i>Tringa ochropus</i>	LC	
smålom	<i>Gavia stellata</i>	LC	
småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	NT	
snøspurv	<i>Plectrophenax nivalis</i>	LC	
sothøne	<i>Fulica atra</i>	VU	Hekkende 2024, primært ved Padderudvannet og Ulvenvannet.
spettmeis	<i>Sitta europaea</i>	LC	
spurvehauk	<i>Accipiter nisus</i>	LC	
spurveugle	<i>Glaucidium passerinum</i>	LC	
stillits	<i>Carduelis carduelis</i>	LC	
stjertmeis	<i>Aegithalos caudatus</i>	LC	
stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>	LC	(m)
storfugl	<i>Tetrao urogallus</i>	LC	
storlom	<i>Gavia arctica</i>	LC	
storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	NT	
strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>	LC	
stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	NT	Mat til unger, påvist reir nær dam.
svartbak	<i>Larus marinus</i>	LC	
svarthvit fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>	LC	
svartmeis	<i>Periparus ater</i>	LC	
svartspett	<i>Dryocopus martius</i>	LC	
svarttrost	<i>Turdus merula</i>	LC	Mat til unger.
taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	NT	
toppand	<i>Aythya fuligula</i>	LC	
toppdykker	<i>Podiceps cristatus</i>	LC	påvist hekkende av MC 2024.
toppmeis	<i>Lophophanes cristatus</i>	LC	
tornskate	<i>Lanius collurio</i>	LC	
trekryper	<i>Certhia familiaris</i>	LC	
trepplerke	<i>Anthus trivialis</i>	LC	
tårnseiler	<i>Apus apus</i>	NT	
vandrefalk	<i>Falco peregrinus</i>	LC	
varsler	<i>Lanius excubitor</i>	LC	
vintererle	<i>Motacilla cinerea</i>	LC	
vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	CR	Sist observert lokalt ved Ulvenvannet i 2023, flest observasjoner også her.

DOI:

[https://artskart.artsdatabanken.no/#map/241322,6639620/12/background/greyMap/filter/%7B%22TaxonGroupIds%22%3A%5B8%5D%2C%22IncludeSubTaxonIds%22%3Atrue%2C%22Categories%22%3A%5B14%2C13%2C12%2C11%2C10%2C9%5D%2C%22Found%22%3A%5B2%5D%2C%22NotRecovered%22%3A%5B2%5D%2C%22Blocked%22%3A%5B2%5D%2C%22Geometry%22%3A%22POLYGON\(\(238846.12890624997%206640806.71484375%2C238555.23046874997%206639701.30078125%2C239263.96484374997%206638870.91796875%2C240871.83984374997%206637622.69921875%2C241961.38671874997%206638342.01171875%2C242125.34765624997%206638738.69140625%2C241284.38671874997%206639748.90234375%2C241078.11328124997%206640764.40234375%2C240184.26171874997%206641145.21484375%2C238962.48828124997%206640896.62890625%2C238846.12890624997%206640806.71484375\)\)%22%2C%22Style%22%3A1%7D](https://artskart.artsdatabanken.no/#map/241322,6639620/12/background/greyMap/filter/%7B%22TaxonGroupIds%22%3A%5B8%5D%2C%22IncludeSubTaxonIds%22%3Atrue%2C%22Categories%22%3A%5B14%2C13%2C12%2C11%2C10%2C9%5D%2C%22Found%22%3A%5B2%5D%2C%22NotRecovered%22%3A%5B2%5D%2C%22Blocked%22%3A%5B2%5D%2C%22Geometry%22%3A%22POLYGON((238846.12890624997%206640806.71484375%2C238555.23046874997%206639701.30078125%2C239263.96484374997%206638870.91796875%2C240871.83984374997%206637622.69921875%2C241961.38671874997%206638342.01171875%2C242125.34765624997%206638738.69140625%2C241284.38671874997%206639748.90234375%2C241078.11328124997%206640764.40234375%2C240184.26171874997%206641145.21484375%2C238962.48828124997%206640896.62890625%2C238846.12890624997%206640806.71484375))%22%2C%22Style%22%3A1%7D)

Vedlegg 02 – Arealbeslag og planlagte arbeider Dam Verkensvann